

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شرح زندگي نامه ي آيت الله طباطبائي

محقق: زهرا فاضلي نيا

حوزه ي علميه حضرت فاطمه معصومه سلام الله عليها

علامه سید محمد حسین طباطبایی در سال ۱۲۸۱ در تبریز متولد شد. مادرش را در ۵ سالگی و پدرش را در ۹ سالگی از دست داد و وصی پدرش به سفارش آن مرحوم از او و برادرش مراقبت می کرد آنها را به مدرسه فرستاد و زیر نظر معلم خصوصی دروس ابتدایی را بعد از ۶ سال به اتمام رساندند. در این دوره ی ۶ ساله علامه از جمله دروس قرآن کریم گلستان و بوستان سعدی تاریخ معجم و ارشاد الحساب رابه پایان رساند سپس به فراگیری علوم دینی و عربی پرداخت سپس در سال ۱۲۹۷ وارد مدرسه ی طالبیه شد در این مدت نیز کتبی در زمینه های صرف و اشتقاق نحو مکاسب شرح لمعه کشف المراد را فراگفت

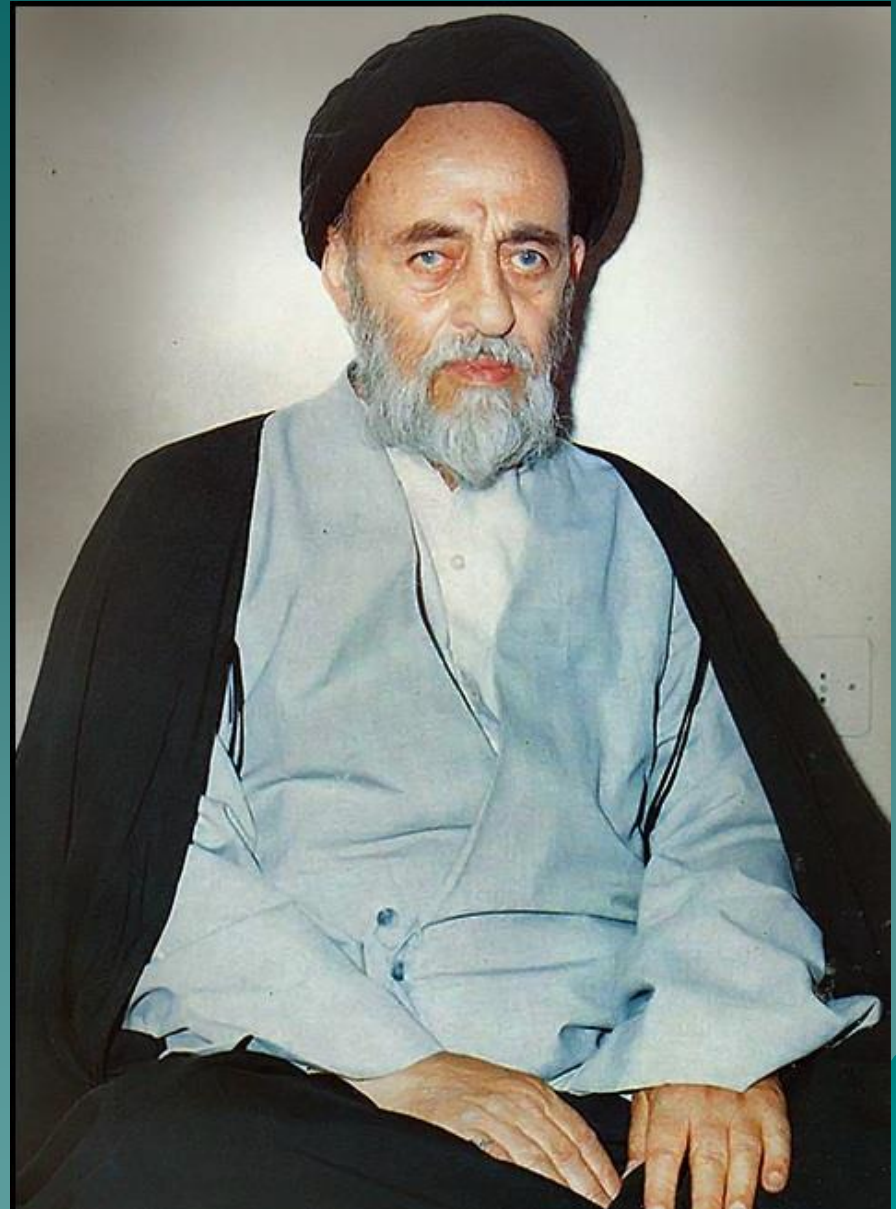
علامه در سال ۱۳۰۴ برای تکمیل دروس اسلامی به همراه همسر و فرزند نورسیده اس محمد به نجف اشرف مشرف شدند و دروس اصول و فقه و خارج فقه را نزد آیت الله نایینی کمیانی و سید ابوالحسن اصفهانی کلیات علم رجال را نزد آیت الله حجت کوه کمری فلسفه اسلامی را با استاد سید حسین بادکوبه ای و هییت و نجوم را نزد استاد سید ابوالقاسم خوانساری تحصیل کردند

وضعیت معیشتی

ایشان حدود ۱۰ در نجف ساکن بودند در این مدت به علت مشکلات مالی تنگی منزل و کمبود آب شرایط سختی را گذراندند این اوضاع دلخراش باعث بیماری و مرگ فرزندشان شد دوفرزند دیگرشان نیز به همین سرنوشت دچار شدند ایشان چون نسبت به بیت المال حساس بودند هزینه‌ی زندگی را از درآمد ملک موروثی اش در تبریز تأمین میکرد در اواخر اقامت در نجف چون دولت از ارسال وجوه به خارج از کشور جلوگیری کرد علامه دچار تنگنا شد و به ناچار به فروش اثاثیه‌ی منزل و قرض گرفتن شد.

قمرالسادات همسر علامه زنی از خوانده‌ی متدین و پاک‌طینت همواره در این شرایط سخت همراه علامه بودند علامه طباطبایی درباره‌ی همسرش میگوید: (این زن بود که مرا به اینجا رساند او شریک من در کارهای علمی است و هرچه نوشته‌ام نصفش مال این خانم است او بدون اطلاع من برایم قبا تهیه میکرد.)

◆ بازگشت به وطن

علامه به خاطر اوضاع نابسامان مالی در ۱۳۱۴ به ناچار به تبریز بازگشت و به کشاورزی و تدوین رساله های فلسفی مشغول شد. در سال ۱۳۲۴ به قم رفت و در آنجا طرح ساخت مدرسه ی حجتیه را انجام داد. دوباره در وادی علم و خدمت به اسلام گام نهاد.

دیدار یار

ایشان پس از ۸۱ سال عمر بابرکت و زندگی پرتلاش چشم از دنیا فرو بست. آیت الله گلپایگانی بر ایشان نماز خواند. پیکر مطهرشان در مسجد بالای سر حرم حضرت معصومه سلا الله علیها به خاک سپرده شد.

ویژگی های علامه طباطبایی

بی آرایش و ساده زیست بودن
عظمت روح و هیبت استاد
رابطه با مجامع علمی و دانشگاهی
احیای معارف اسلام
ذهن فلسفی و روش تفسیری (تفسیر المیزان)
ذوق و قریحه ی شعری
تربیت شاگردان
فعالیت های اجتماعی علامه

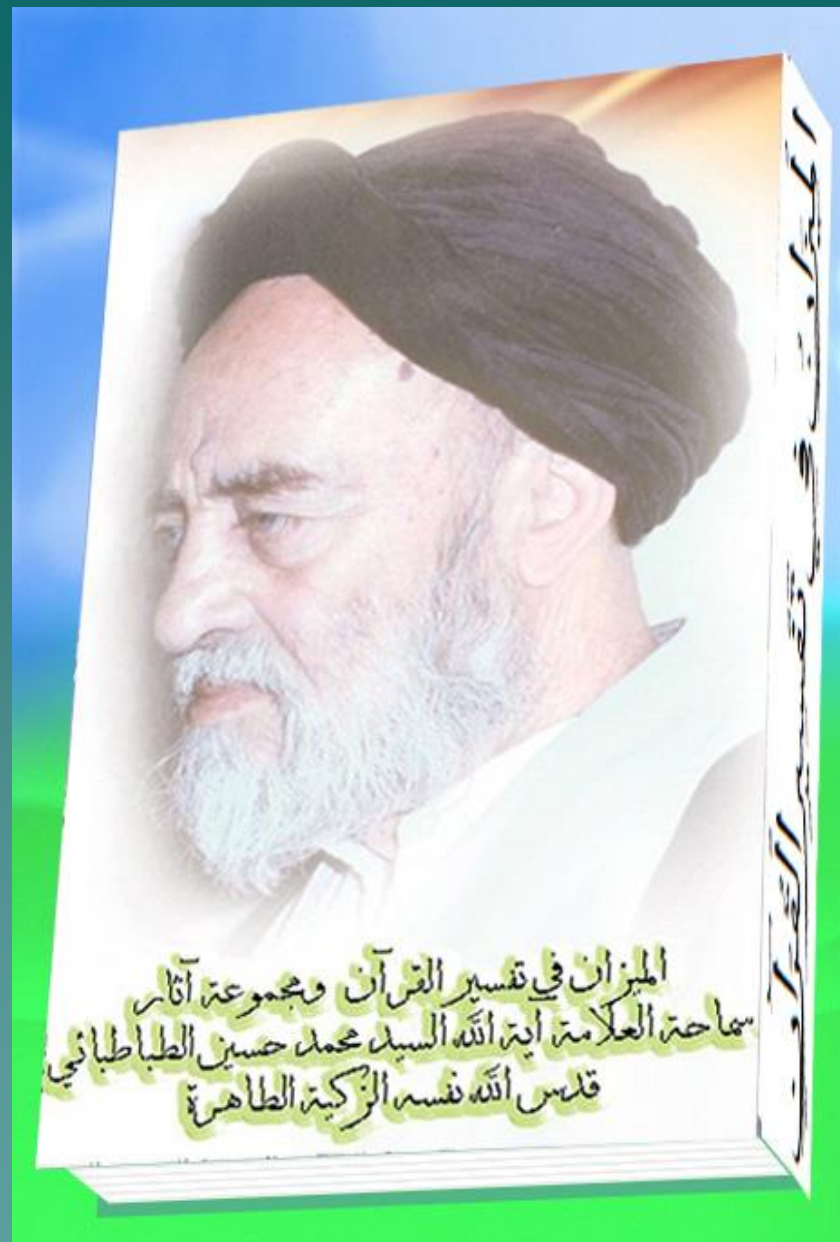

◆ میزان در میزان

المیزان با سبکی جدید مطابق با نیازهای فکری کلامی و اجتماعی جامعه و حاوی نکته های ناب پرمغز و مورد توجه دانشمندان شیعه و سنی است در این تفسیر از روش آیه به آیه استفاده شده یعنی قرآن را با قرآن تفسیر کرده و هر جمله از آن میتواند مفسر جملات دیگر باشد بنابراین اگر مشکلی در معانی پیش بیاید با ملاحظه و تطبیق آیات دیگر این مشکل برطرف میشود

◆ علامه در تفسیر قرآن از الهامات و توجهات غیبی محروم نمانده و به روایات و احادیث اهل بیت علیهم السلام عنایت خاصی داشته این تفسیر به این پرسش پاسخ میدهد که مبانی انسان شناختی علم سیاست چیست؟ سیاستی که متفاوت از اندیشه های مدرن و دارای جهان بینی الهی است و شامل مبانی انسان شناختی مانند کرامت جاودانگی انسان خردورزی فضیلت خواهی آزادی همراه بامسئولیت می باشد

◆ از آنجا که قرآن راهبردهای زیادی را بیلن میکند طبعاً شناخت تحلیلی آن نیازمند مفسر و خواندن دقیق متن آن است برای دستیابی به این هدف برداشت های تفسیری علامه راهگشا میباشد

◆ آثار دیگر علامه

- ◆ بدایه الحکمه کتابي در زمينه ي علوم عقلي که در قم ودانشگاه هاي ديگر تدریس شد
- ◆ نهایه الحکمه این کتاب براي تدریس فلسفه در سطحي بالاتر است
- ◆ اصول فلسفه ورنالیسم حاوي بينش علامه درباره ي ماديون و ماتريالیست و پاورقي هاي استاد مطهري است
- ◆ شيعه در اسلام شامل اعتقادات و معارف شيعه
- ◆ روابط اجتماعي در اسلام
- ◆ لب الباب مجموعه درس هاي اخلاقي
- ◆ سنن النبي روش وسيره ي پیامبر صلوات الله عليه
- ◆ رساله هايي در زمينه ي قول و فعل صفات و افعال الله نحو صرف
- ◆ ديوان شعر فارسي

◆ کرامات علامه طباطبایي

- ◆ آیت الله انصاري همداني نقل میکنند در حرم امام رضا علیه السلام به حضور علامه رسیدم از ایشان درخواست کردم از عنایاتشان بگویند ایشان امتناع کردند اما با اصرار من گفتند اول اینکه وقتی نماز میخوانم روحم به بالا میرود جسمم را در حال نماز خواندن میبینم دوم اینکه شب ها ذکر موجودات را میشنوم و نمیتوانم درست بخوابم.
- ◆ پس از شهادت استاد بهشتي نزدیکان از خبر شهادت به علامه به خاطر کسالتشان خودداری کردند اما علامه خودشان فرمودند چه به من بگویند و چه نگویند من آقای بهشتي را میبینم که در حال صعود و پرواز است.
- ◆ علامه تعريف میکنند روزگاري که در نجف بودم گاهیگاهی به محضر علامه قاضي شرفیاب مي شدم روزي درکنار در مدرسه اي ایستاده بودم که استاد از آنجا عبور میکردند وقتی به من رسیدند دست روی شانه ي من گذاشتند و گفتند اي فرزند دنیا مي خواهي نماز شب بخوان آخرت مي خواهي نماز شب بخوان.

◆ وصف علامه در حدیث دیگران

- ◆ شهید مطهری علامه طباطبایی از مردان بزرگ و ارزنده ای است که صدسال دیگر تازه باید بنشینند و افکار او را تجزیه و تحلیل کنند و به ارزش او پی ببرند او به درستی مجسمه تقوا و معنویت است
- ◆ علامه سید محمدحسین تهرانی اخلاق و آداب فکرو عرفان علم علامه حکایت از ارواح مقدسه او میکند
- ◆ آیت الله مصباح یزدی هرگز کلمه (من) از ایشان نشنیدم یکبار روشندلی باچشمان اشکبار در محضر ایشان گفت در شگفتم که چگونه زمین سنگینی چنین مردانی را تحمل میکند
- ◆ جمعی از شاگردان علامه همیشه میگفتند از خود راضی مباش هر وقت لفظ (استاد) را میگفتند منظورشان آیت الله قاضی بودند

◆ جمله های حکیمانه

- ◆ هر چه داریم از اهل بیت پیامبر علیهم السلام داریم ما همه آبروی خود را از محمد وآل محمد صل الله علیه وآله داریم.
- ◆ ما خود عملی نداریم ولی امیدمان به خداست وقتی که به نفس خود نظر می کنیم جز ظلمت و ظلمتکده چیزی نیست ولی طرف ما با خداست که همه عطاقت و رحمت است.
- ◆ گاهی يك عصبانیت بیست سال انسان را به عقب می اندازد.
- ◆ سهل انگاری در شتافتن به سوي توبه و امروز و فردا کردن خود معصیتی است مستمر که هر لحظه تکرار می شود.
- ◆ قرائت قرآن نور چشم را زیاد می کند همانگونه که بر بصیرت دل می افزاید.
- ◆ به یاد خدا باش تا خدا به یادت باشد.

◆ از محضر آیت الله طباطبایی سؤال شد: راه رسیدن به امام زمان (عج الله تعالی فرجه الشریف) چیست؟

ایشان در پاسخ فرمودند: امام زمان علیه السلام خودشان فرموده اند: (شما خوب باشید ما خودمان شما را پیدا می کنیم.)

براي شادي روح علامه طباطبائي صلوات

آغاز امامت × حضرت مهدي × (ارواحنا فداه)
بر همگان مبارك ×

والسلام عليكم و رحمت الله و بركاته